

Mgr. Martina Hukelová, Centrum pre deti a rodinu, Krivec 171, Hriňová

Záverečná práca kontinuálneho vzdelávania:

Artefiletika ako preventívno-výchovná činnosť v škole

Príklady využitia artefiletických techník v prostredí centra pre deti a rodinu

Bratislava, október 2018 - február 2019

Využitie artefietiky v CDR

- ◆ pri individuálnej aj skupinovej práci
- ◆ s klientmi rôzneho veku a mentálnej úrovne
- ◆ s cieľom rozvíjať sebaopoznanie, fantáziu, komunikačné schopnosti, spoluprácu, schopnosť vyjadrovať svoje emócie, nálady...
- ◆ s cieľom rozvíjať prosociálne správanie
- ◆ pri práci s agresivitou
- ◆ s cieľom pomôcť deťom spracovať nepríjemné zážitky (abreakcia)
- ◆ relaxácia

Aktivita č. 1: „Kto sa skrýva za maskou?“

Cieľová skupina: súrodenecká skupina 3 detí vo veku 8, 9, 11 rokov (je možné použiť aj pre deti z MŠ)

Ciele:

- ◆ rozvíjať tvorivosť
- ◆ rozvíjať komunikačné schopnosti, sebavyjadrenie
- ◆ naučiť sa rešpektovať osobitosť vnímania iných ľudí (prosociálny rozmer)

Materiál a pomôcky: masky vystrihnuté s tvrdšieho papiera, pastelky, fixky, voskovky, farebné papiere, nožnice, lepidlo, plastové slamky

Priebeh činnosti:

- ◆ Na úvod prebehne krátky dialóg o maskách – kde sa používajú, prečo ľudia občas siahajú po maskách (aj pomyselne – v bežnom živote, tzv. skrývanie pocitov za masku)
- ◆ Deti si tvoria masku podľa vlastného prania – na stole, kreslia, strihajú alebo trhajú farebný papier a lepia ho na výkres v tvare masky
- ◆ REFLEXIA: Akú masku si si vybral/a a prečo, čo chceš prostredníctvom nej povedať, čo máš ty sám/sama spoločné s tvojou maskou
- ◆ Na záver je možné zahrať s deťmi „stretnutie masiek“ - masky vedú dialóg, zahrajú scénu a pod.

Vzniknuté artefakty

Milan – Spiderman

Timea - princezná

Valentína – maska bez názvu

Reflexia k artefaktom

Milan – Spiderman:

- ◆ pracoval rýchlo a rozhodne
- ◆ „Vybral som si ho preto, lebo je silný, má rád výšky jako ja, vie liezť po stenách – to by som chcel aj ja, mám rád červenú farbu“

Timea - princezná

- ◆ na maske si dala záležať, počas tvorenia sa striedala nespokojnosť a nadšenie zo vznikajúceho diela (úzkostné prejavy)
- ◆ vybrala si ju preto, lebo je dobrá a pekná, volá sa Eva ako jej stará mama

Valentínka – maska bez názvu

- ◆ kreslenie na masku si užívala, pôsobila pokojným a sústredeným dojomom, maske nedala meno, kreslila motívy, ktoré má rada, je uzavretá a nerada

hovorí o sebe a svojich pocitoch pred viacerými ľuďmi, tvorenie malo pre ňu viac-menej relaxačný význam

Pozn.: Na záver neprebehlo „stretnutie masiek“ kvôli vzniknutému konfliktu medzi Timeou a Milanom (Timea nedokázala prijať Milanovu poznámku o tom, že jej maska na neho pôsobí hrôzostrašne)

Aktivita č. 2 - „Skok do rozprávky“

Cieľová skupina: skupina 5 detí vo veku 7 -12 rokov, ZŠ, ŠZŠ (možné použiť od MŠ)

Ciele:

- ◆ rozvíjať tvorivosť, fantáziu
- ◆ rozvíjať komunikačné schopnosti, sebvýjadrenie
- ◆ naučiť sa rešpektovať osobitosť vnímania iných ľudí (prosociálny rozmer)
- ◆ podporovať kooperáciu

Materiál a pomôcky: papiere formátu A3 a väčšie, voskové pastely, obrázky rozprávkových postáv

Priebeh činnosti:

- ◆ deti si prezrú obrázky rozprávkových postáv a vyberú si jeden, ktorý ich zaujme
- ◆ deti kreslia svoje vlastné rozprávkové postavy na papier – rovnaké postavy by mali byť na jednom papieri, môžu im dokresliť prostredie
- ◆ reflexia (prečo tento výber, vlastnosti postavy, nálada, z čoho máš najväčšiu radosť, ako sa ti spolupracovalo...)

Vzniknuté artefakty

Michaela – princezná

Juraj - drak

Nikola - čertica

Kevin – drak

Anna Mária - čertica

Reflexia k artefaktom

- ◆ Aktivita deti zaujala, avšak odmietli kresliť na spoločný papier, kooperácia v skupine ešte nefunguje (deti sú v skupine nové), bol problém počúvať sa navzájom počas reflexie

Juraj – drak: Počas tvorenia mal tendenciu rozpávať príbeh, ktorého dej sa stále menil a podľa toho dokresľoval rôzne veci do obrázka (zabiehavé myslenie). Keď dostal na záver slovo, už si ani napamätal, čo všetko a prečo tam nakreslil. Draka si vybral preto, lebo je silný a všetkých premôže – páči sa mu, ako ho nakreslil.

Anna Mária – čertica: Inšpirovala sa od sestry Nikoly, jej čertica je veselá, nakreslila jej domček (s ním je najviac spokojná), kde býva s celou svojou rodinou. Počas tvorenia bola uvoľnená.

Nikola – čertica: Jej čertica vyvádza nezbednosti, je neposlušná, dokreslila jej kamarátku, aby jej bolo veselšie, páči sa jej hlavne červené pozadie – ako oheň. Počas tvorenia bola hravá a spokojná.

Kevin – drak: Draka si vybral preto, lebo dokáže chrliť oheň, nakreslil mu pevnosť – skryje sa tam, keď ho niekto napadne, na obranu má aj kopiju, najviac spokojný je z pozadím – búrka. Z výsledku bol nadšený.

Michaela - princezná: Niekoľkokrát si vymenila postavu, kreslila najdlhšie, najprecíznejšie, záležalo jej na detailoch, pôsobila skôr úzkostne a napäto, stále nebola spokojná s výsledkom. Výber princeznej – je pekná, milá, dobrá.